

Saksorientering - Lappland kraftverk prosjektet

Vi har planer om utbygging av mer vannkraft i Nord for utvikling av det lokale næringslivet

**Basert på aktuelle samers «rådighet» over vannet,
særlige «rettigheter» og vannkraftressurser**

**Har gjort og gjør Lappland/Sameland
til et kraftsenter**

Det rettslige grunnlaget for etablering av vannkraftutbygging i de områder der samene tradisjonelt har bodd, eid, brukt, befolket eller ervervet på «urminnens hävd», skal/må være basert på at virksomhetsutøveren (prosjekteier); har «rådighet» over vannet innom det område der virksomheten skal drives og har «rettighet» (basert på anført «rådighet») til å regulere vann fra aktuelle svenske «nationalälvarna» til elkraft formål, som er et ledd i utvikling av det lokale næringslivet.

«Melding Lappland kraftverk» 20.08.2017 / «Samisk vannkraftutbygging» bes behandlet

Søker - Laponia Center AB, Jokkmokk og MuskenSenter AS, Musken - ber vennligst om at Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) og Olje- og energidepartementet (OED) behandler «Melding Lappland kraftverk» 20.08.2017 - «Samisk vannkraftutbygging» - med kraftstasjon i Sulitjelma i Norge så snart som mulig.

- **Meldingen skal behandles:** I samsvar med bestemmelsene i:
 - ✓ «Konvensjon mellom Norge og Sverige om visse spørsmål vedrørende vassdragsretten» 11. mai 1929.
Ikrafttredelse: 1929-09-01.
 - ✓ «Vassdragslov i h.t. konvensjon Norge/Sverige».
Ikrafttredelse: 1932-01-05.
 - ✓ «Svensk-norska vattenrättskonventionen» av 11. maj 1929,
 - ✓ EU- og EØS-retten,
 - ✓ EØS-avtalens bestemmelser.
- **Lappland kraftverk prosjektet er godkjent** av Mark- og miljødomstolen i Umeå, basert på søknad av 26.09.2017 fra Laponia Center AB, Jokkmokk, forhold som fremgår av «Melding Lappland kraftverk», dom av Mark- og miljødomstolen i Umeå 06.12.2017, brev fra den svenske Regeringen av 14.06.2018.
- **Miljö- och energidepartementet, Stockholm skriver i brev av 29.08.2018 til Olje- og energidepartementet** v/Tollef Taksdal, hvordan svensk konsekvensutredning skal behandles av søker (Laponia Center AB) og Länsstyrelsen i Norrbottens län i Sverige. Av brev fremgår deriblant, sitat:

«I Sverige er det verksamhetsutövaren själv som är ansvarig för att ta fram en miljökonsekvensbeskrivning innan ansökan lämnas till provningsmyndigheten.» .. «För frågor kring detta och närmare om hur den processen går till rekommenderar jag att Laponia Center AB vänder sig till Länsstyrelsen i Norrbotten län.».

«Från vår sida ser vi inget behov av möte i detta läge men jag finns på plats och nås på telefon ... om ni har några fler frågor eller om det er något som är oklart.»
- **«Mark- och miljödomstolen finner** för närvarande inget hinder mot att Laponia Center AB och MuskenSenter AS i Norge ansöker om att få uppföra det aktuella kraftverket.”

- **Meldingen bes** behandlet deriblant i samsvar med bestemmelsene i;
 - ✓ Mark- og miljødomstolens dom av 06.12.2017 i forbindelse saken.
 - ✓ «Svensk-norska vattenrättskonventionen» av 11 maj 1929, art. 14 p1 og 15, som anført av den svenske domstolen og Regeringen.

Den svenske stat; «**Regeringen** förklarar att en prövning av ansökan om tillstånd till Lappland kraftverk ska göras i Sverige».

Lule/Pite Lappmarken samene har rett til fri etablering og frie kapitalbevegelser med sine vannkraftressurser i Norge.

- **Selv om at den norske stat i utgangspunktet står fritt til å bestemme** hvorvidt eierskapet til norske naturressurser skal være underlagt norsk offentlig eierskap eller ikke, kan den norske stat ikke innføre restriksjon på svenske samers - Lule/Pite Lappmarken samenes - etablering og kapital i Norge. Jfr. EØS-avtalens bestemmelser.

Vi mener som rektor ved UiT, at:

- **Produksjon av mer kraft i Nord må ta hensyn til samenes urfolksrettigheter og samtidig være et bidrag til det grønne skiftet.**

Fakta – opplysninger om virkeligheten/gjeldende forhold

Fakta med hensyn til folkerettslige forpliktelser som fremgår av

Grunnloven 108 (Sameparagrafen), FN-erklæring Artikkel 26, Internasjonale konvensjon om sivile og politiske rettigheter (SP-konvensjon) og ILO-konvensjonen 169 og for vurdering av likestilling mellom nordmenn og samer - særlige samiske rettigheter.

- **«Den norske stat er grunnlagt på territoriet til to folk – nordmenn og samer»**, sa Kong Harald V under sametingsåpningen i 1997.
- **«Kongens ord var svært viktige – tydeligere enn det kan man ikke si det»**, sier tidligere (den første) sametingspresident, dr. philos, og professor **Ole Henrik Magga**.

Ordene beskrives som sterke, «har stor verdi i vårt samfunn og i tillegg at Kongens ord også er den norske stats syn», sier Ole Henrik Magga.

- **«Samene er i dag anerkjent som urfolk i Norge og som et av folkene dagens nasjonalstat er bygget på»**, skriver professor i rettsvitenskap Øyvind Ravna.

«Dette innebærer at landet har påtatt seg forpliktelser til å beskytte samisk språk, kultur og levemåte, samt til å identifisere og anerkjenne samenes tradisjonelle landområder», skriver professor Øyvind Ravna.

- **«Samene har «rådighet» over vann, landområde, territorier og ressurser innom de områdene samene har eiet, befolket eller brukt»** - basert på "urminnens hävd" eller «hevdet fra uminnelige tider» – slik det fremgår av norsk, svensk og internasjonal lovgivning.
- **Lappland kraftverk prosjektet etableres på territoriet til ett folk**, lulesamer under den «svenske stat» og lulesamer under den «norske stat».
- **«Samene har rett til å forvalte sine egne rettigheter**, urfolks rettigheter, sivile og politiske rettigheter, for å sikre og utvikle sitt språk, sin kultur og sitt samfunnsliv.»

For denne sak kommer bestemmelsen i Grunnlovens § 108 (Sameparagrafen) til anvendelse, og som lyder slik:

«Det påligger statens myndigheter å legge forholdene til rette for at den samiske folkegruppe kan sikre og utvikle sitt språk, sin kultur og sitt samfunnsliv».

- Bestemmelsen gjelder konkret som det fremgår - for statens myndigheter - saksbehandlere i NVE, OED, Statsråden, Statsministeren, og Regjeringen.

«Internasjonal konvensjon om sivile og politiske rettigheter» (SP-konvensjon).

NORGES HØYESTERETT DOM avsagt 11. oktober 2021 av Høyesterett i **storkammer** – HR-2021-1975-S - er en direkte normgivende funksjon som binder lavere domstoler og den domstolen som har avsagt dommen.

- **Norges Høyesterett i storkammer** skriver i «Fosen-dommen» - HR-2021-1975-S av 11. oktober 2021, pkt. (99), sitat:

«SP artikkel 27 må ses i sammenheng med Grunnloven § 108, som pålegger statens myndigheter «å legge forholdene til rette for at den samiske folkegruppe kan sikre og utvikle sitt språk, sin kultur og sitt samfunnsliv». Grunnlovsbestemmelsen bygger på Artikkel 27 og kan være et selvstendig rettsgrunnlag der andre rettskilder ikke gir noen svar. Jf. HR-2018-872-A avsnitt 39.»

- **Høyesterett skriver under (pkt. 100), sitat:** «Etter menneskerettighetsloven § 2 nr. 3 gjelder SP som norsk lov og er dermed en skranke for forvaltningsskjønnet. Ved motstrid går bestemmelsene i konvensjon foran bestemmelsene i annen lovgivning, jf. § 3. Dette innebærer at konsesjonsvedtaket er ugyldig dersom SP artikkel 27 er brutt.»

Høyesterett fastsetter under «Spørsmålet om krenkelse av SP artikkel 27», oppsummert under pkt. (153), sitat:

«Vedtaket er etter dette ugyldig.»

- **Statens myndigheter er lovbrutere** (slik vi ser det) – noen konkrete saksbehandlere i NVE, OED, har gjort seg skyldig i ulovlig saksbehandling, med overlegg/bevist.
- **Hvis samenes rett/rådighet** til mark/eiendom «behandles på samme måte som andres rettigheter i eiendom, foreligger det reelt sett ikke en likebehandling, men en diskriminering.»
- **Høyesteretts dommen kan etter vår oppfatning forstås slik, at:**
 - ✓ Myndighetene er forpliktet *til å beskytte samisk språk, kultur og levemåte, samt «å identifisere og anerkjenne samenes tradisjonelle landområder»,*
 - ✓ Hvis samenes rettigheter og «rådighet» til *samenes tradisjonelle landområder», krenkes etter SP-artikkel 27, foreligger det en grov diskriminering av samene, basert på samenes etnisitet.*
- **SP-artikkel 27 er brutt** (slik vi ser det);
 - ✓ Ved at samenes rettigheter/rådighet til eiendom er behandlet på samme måte som andres rettigheter i eiendom,
 - ✓ Ved at statens myndigheter ikke har lagt «forholdene til rette for at den samiske folkegruppe kan sikre og utvikle sin kultur og sitt samfunnsliv».

Brudd på menneskerettighetene (slik vi ser det)

- **Dette er et brudd på menneskerettighetene**, det er ulovlig, en grov krenkelse av samenes rett til å drive sin kulturutøvelse, da SP-artikkel 27 (herunder Grunnloven 108) er brutt.

Diskriminering (slik vi ser det) av; samene på etnisk grunnlag, og samenes særlige rettigheter - krenkelse av samenes kulturutøvelse

- **Det foreligger (slik vi ser det);**
 - ✓ **diskriminering av samenes rettigheter,**
 - ✓ **trussel mot samenes kulturutøvelse,**
 - ✓ **krenkelse av rettighetene til å drive kulturutøvelse (vannkraft-virksomhet), og**
 - ✓ **negative konsekvenser for muligheten til kulturutøvelse, etter SP-artikkel 27, ved at «Melding Lappland kraftverk» 20.08.2017 ikke sendes på høring i samsvar med gjeldende lovgivning.**

Videre er utbygging av vannkraft i Nord basert på:

- **EØS-avtalens/rettens grunnleggende rettigheter** – de utenlandske borgernes/svenske lulesamenes rett til fri etablering og kapitalbevegelser, herunder rett til fri flyt av; varer, tjenester, personer, kapital og etablering innen EØS-området.
- **«Konvensjon mellom Norge og Sverige** om visse spørsmål vedrørende vassdragsretten av 11 mai 1929» (Norsk-svensk vassdragsrettskonvensjon). Ikrafttredelse 12. juni 1931. Denne internasjonale konvensjon kan i praksis ikke endres.
- **«Lov i henhold til konvensjon mellom Norge og Sverige** om visse spørsmål vedrørende vassdragsretten av 11 mai 1929» (Vassdragslov i h.t konvensjon Norge/Sverige). Ikrafttredelse 5. januar 1932.

Nord-Norge og Nord-Sverige kan ta posisjon med hensyn til større vannkraftutbygging, hvis den norske Regjeringen gir grønt lys for dette til samene

Samisk vannkraftutbygging

«**Samisk vannkraftutbygging**» - basert på «særlige samiske rettigheter» / samenes «rådighet» over aktuelle vassdrag i Nord-Sverige og grensetraktene i Nord-Norge - kan utvikles for langt større vannkraftutbygging i Nord-Norge enn det Lappland kraftverk prosjektet gir, med sine 612 MW 2100 GWh/2,1 TWh (kraft til ca. 105 000 husstander).

Hvem kan bygge større vannkraftproduksjon i nordre Nordland

- **Samer som har «rådighet över vattnet** inom det område där verksamheten skall bedrivas», **KAN DRIVE vannkraftproduksjon** med vann fra de svenske «nationalälvarna» i Nord-Sverige og store deler av grenseområdene i Nord-Norge.
- **Andre norske og svenske virksomhetsutøvere som ikke har «rådighet över vattnet inom det område där verksamheten skall bedrivas», KAN IKKE DRIVE vannkraftproduksjon med vann fra de svenske «nationalälvarna» i Nord-Sverige og store deler av grenseområdene i Nord-Norge.**
- Rätten till att använda vatten fra de aktuelle «nationalälvarna» for vannkraftproduksjon, tillkommer den samiska befolkningen och grundas på urminnens hävd.
- I de aktuelle områder der «Samisk vannkraftutbygging» skal drives, har aktuelle samer fedre/forfedre eiet, brukt, befolket, ervervet områdene på urminnens hävd.
- **Bare samer som anført, kan bygge større vannkraftproduksjon – basert på anførte svenske vannkraftressurser, i følge svensk og internasjonal lovgivning.**

Behov for større vannkraftutbygging i Nord-Norge

Sentrale, regionale, lokale myndigheter, næringslivet i Nord-Norge og offentlige institusjoner skriver stadig om behov for større vannkraftutbygging i landsdelen. For å skape grønn omstilling, grønn hydrogen, større eksportverdier, sysselsetning, klimagevinster, etablering av ny industri i landsdelen, bidra til regional utvikling og industripolitiske mål.

Det er mulig å skape større vannkraftutbygging i Nord-Norge – oppnå større og anført ønsket verdiskaping i landsdelen – om vi aktuelle samer får nyttiggjøre samenes «rådighet» over aktuelle svenske vassdrag/vannressurser og deres rettigheter til å bygge vannkraftverk i Nord-Norge basert på vann fra de aktuelle svenske «nationalälvarna».

Den norske Regjeringen bes vennligst gi grønt lys for «Samisk vannkraftutbygging» ved Lappland kraftverk prosjektet, herunder gi de aktuelle samer rett til å nyttiggjøre sin «rådighet» over vannet i de aktuelle vassdrag der virksomheten skal drives. Virksomheten med svenske vannressurser i Nord-Norge (som aktuelle samer har «rådighet» over) skal drives deriblant på norsk side av grensen og det skal etableres en kraftstasjon i Sulitjelma i Norge, basert på aktuelle samers vannkraftressurser og «rådighet» över vattnet inom det område där verksamheten skall bedrivas.»

Statnett skriver i sin områdeplan nord – ifølge dagspressen Fremover

Statnett skriver i et brev i desember til Olje- og energidepartementet der det blir presisert. I noen deler av landet, blant annet i nordre Nordland og nordover vil det i perioder ikke være mulig å levere nok energi – selv om all produksjonskapasitet og alle importmuligheter er utnyttet. Videre skriver Statnett at det kan bare om få år oppstå:

- Perioder med svært høye priser.
- Behov for utkoblinger.

Viktige tiltak for å avhjelpe situasjon blir – nemlig å stimulere til økt kraftproduksjon.

Avhengig av Sverige

De siste årene har kraftflyten inn og ut fra Ofoten ligget på inntil 500 MW både for import og eksport. Ofoten har forbindelse både sørover i Norge og østover til Sverige. Det er imidlertid en utfordring at forbindelsen sørover har driftsstans lange perioder i året. I de tilfellene er området nord for Ofoten ensidig forsynt fra Sverige.

Må ha økt elproduksjon og et sterkere nett

«Dersom alle kjente forbruksplaner skal kunne realiseres vil ny produksjon i området være helt nødvendig», skriver Statnett i sin områdeplan. Dette kan skje i løpet av bare få år.

Statnett viser til at det er et stort behov for både et sterkere nett og økt produksjon i området.

«Dersom en stor del av planene om nytt forbruk blir realisert uten at det samtidig etableres vesentlig ny kraftproduksjon, vil dette medføre en fundamental endring av kraftsystemet i nord. Kraftoverskudd store deler av året og grei balanse vil endre til et betydelig kraftunderskudd».

«De lave kraftprisene i Nord i dag vil ikke vedvare med stor forbruksøkning i området, uten at det også parallelt kommer ny kraftproduksjon».

UiT Norges Arktiske universitet – an.no/debatt 24.12.2022

Rektor Dag Rune Olsen ved UiT Norges arktiske universitet skriver deriblant, sitat:

✓ **«Nordkalotten kan ta posisjon»**

«Et framtidig kraftunderskudd er en annen felles utfordring. SINTEF anslår at dette kan treffe Nord-Norge i løpet av fem til ti år, dersom alle prosjektene som nå er på tegnebrettet, blir en realitet.»

«Produksjon av mer kraft må ta hensyn til samenes urfolksrettigheter og samtidig være et bidrag til det grønne skiftet.»

«Et sterkt samarbeid om kraft i Nordkalotten kan utnytte energien bedre, men det forutsetter bedre overføringslinjer og større kapasitet.»

Jens Stoltenberg sier i NHOs årskonferanse – DN lørdag 07.01.2023

«En stat som ikke klarer å gi befolkningen en så grunnleggende ting som stabil og grei priset energi, er en stat som ikke fungerer.»

Viktor D. Normann – tidligere rektor, professor NHH, statsråd – DN lørdag 07.01.2023

Normann anfører:

- ✓ «Vi lever av hverandres arbeid».
- ✓ «Vi trenger eksport for å betale for varer vi må kjøpe fra utlandet.»
- ✓ «Det er hvor produktive alle vi er, som virkelig betyr noe.»
- ✓ «Det som haster, er å få i orden innenlandsøkonomien.»

Søkers oppfatning/sammenfatning:

- ✓ Samer med sine vannkraftressurser – «rådighet över vattnet» i Sverige og i grenseområdene i Norge – burde få ta del i det «hverandres arbeid» som vi lever av. Staten Norge er grunnlagt på territoriet til nordmenn og samer.
- ✓ Dette leder til - etter vår oppfatning – at det er feil å eksportere kapital fra norsk vannkraft til utlandet. Denne kapitalen kan vi bruke til å ordne vår egen innenlands økonomi og til utvikling av «det lokale næringslivet» og vårt eget samfunn.
- ✓ **«Samenes urfolksrettigheter».**
Vi burde klare å samsnakke (basert på «fellesskap og samhold») til en bedre modell for norsk forvaltning av samenes territorier, natur- og vannkraftressurser i Norge, ved å ta «hensyn til samenes urfolksrettigheter».
- ✓ **Staten bør gi direkte tilskudd;** til utvikling av vannkraft, vannkraftutbygging, regional nettutbygging og infrastruktur tiltak knyttet til vannkraft.
 - Lappland kraftverk har ikke søkt og håper at det ikke blir nødvendig å søke offentlig tilskudd. Vi søker om at «Melding Lappland kraftverk» blir sendt på høring i Norge og ber om støtte til dette.

Tilskuddet knyttes til søker som oppfyller følgende vilkår:

- Den som skal bedrive vannkraftvirksomhet må ha rådighet over vannet innom det område der virksomheten skal drives.
- Rettighet til å regulere vann fra norske vassdrag til elkraft formål skal være et ledd i utvikling av det lokale/regionale næringslivet, stedsutvikling og offentlig sektor.
- Utvikling av det lokale/regionale næringslivet, stedsutvikling og offentlig sektor - basert på norsk vannfallsenergi - kan utføres bare av den som har «rådighet» over vannet innom det område der virksomheten skal drives.
- «Rådighet» over vannet (vannfallsenergien, vannfallet) eiendom og territoriet tilkommer staten i de områder der staten har eiet, eier, ervervet eiendommen/territoriet.
- «Rådighet» over vannet (vannfallsenergien, vannfallet) eiendom/territoriet i de områder der den samiske befolkningen har eiet brukt, befolket, ervervet eiendom/territoriet, tilkommer den samme samiske befolkningen - som har eiet, brukt, befolket, ervervet eiendommen og territoriet på urminnens hevd, eller på en annen måte.

En slik tilskuddsordning vil lede til at kapital fra norsk vannfallsenergi - «arvesølvet» til nordmenn og samer - ikke blir eksportert til utlandet, vi blir produktive og får orden på vår innlandsøkonomi.

Vannkraftproduksjon – basert på norsk vannfallsenergi - er nå belagt med skatt, som leder til at vannkraftindustrien ikke har noe bedre investeringsgrunnlag enn sammenlignbar industri generelt.

Vi har et oljefond som er stort nok som virkelig betyr noe for å få orden på nord-norsk næringsutvikling og landsøkonomien ellers. Oljefondet vil kunne dekke anført tilskudd, regional nettutvikling og infrastrukturtiltak, den offentlig del av investeringer i lønnsom vannkraftutbygging som for industrien generelt.

For øvrig vil anført form for tilskudd basert på vilkår slik det fremgår være bærekraftig – en utgift til inntektservervelse for staten/det offentlige.

Tilskuddet vil - etter vår oppfatning - heller ikke være innføring av et nytt eierskapsregime og følgelig ingen restriksjon på utenlandsk etablering og kapital – se EU-og EØS-rettens bestemmelser.

- ✓ **Vi - tillater oss til å tolke - Normann slik det her følger: Hvis Staten aksepterer og tilrettelegger for;** ordinære rammevilkår for etablering av planlagt vannkraftutbygging, investerings tilskudd til vannkraft industrien, «felleskap og samhold», og gir bedre lønns- og inntektsdannelse for utvikling av de norske vannkraftressursene, **vil fremtidige statsministere slippe å minne oss om at det ikke er en skam å måtte be om hjelp fra NAV.**

Anførsler av aksjonær Svein Glendrange, Flekkefjord

Aksjonærer i Lappland kraftverk prosjektet etterlyser behandling av «Melding Lappland kraftverk» av 20.08.2017.

Våre aksjonærer i Lappland kraftverk prosjektet – som etter hvert har blitt svært mange – begynner å bli utålmodige på norske myndigheters behandling /manglende behandling av meldingen og krever at søker foretar nødvendige handlinger i saken.

Viser her til aksjonær Svein Glendrange, sine anførsler i sine brev til MuskenSenter, deriblant følgende:

Undertegnede tar opp denne saken fordi jeg vil hevde at det – i likhet med hva Lappland kraftverk ved Simon Andersen påpeker – er gjort feil fra NVE sin side. Feilen er den samme enten den påpekes av Simon Andersen eller undertegnede. Gjør man en feil er dette menneskelig, nekter/neglisjerer man å rette opp feilen ved å supplere eller «feiltolke» konvensjoner, blir man illojal mot lovverket man er satt til å behandle etter.

Energiminister Terje Aasland skriver i brev til Musken Senter/Lappland kraftverk den 24.08.2022 om norsk-svenske vassdragsrettskonvensjonen av 11. mai 1929 at «Konvensjonen er imidlertid gammel og må suppleres».

Å supplere noe betyr på godt norsk å «utfylle, tilføye, gjøre fullstendig». Dette betyr – fortsatt på godt norsk – at man «endrer noe» ved konvensjon. NVE har – i likhet med ministeren – ikke fullmakt til å endre en internasjonal konvensjon som den norsk-svenske vassdragsrettskonvensjonen jo i virkeligheten er (undertegnet av flere nasjoner).

Sett i relasjon til det som skrives om ovenfornevnte konvensjon av 1929 - at den er for gammel og trenger å suppleres - kan dette også virke ekstra uheldig med tanke på Svalbardtraktaten som jo er nesten 10 år eldre og underskrevet bl.a. av Russland. Dersom Norge kan si om at konvensjon av 1929 er for gammel og trenger å suppleres, må jo Russland kunne si det samme om Svalbardtraktaten.

Olje og energiminister Aasland viser til NVE som sier Lappland kraftverk skal behandles etter KU § 34 og henviser til Espoo-konvensjonen av 1991. Espoo-konvensjonen handler imidlertid om grenseoverskridende miljøforurensning som skal varsles andre land. Men selv om "alle katter er grå om natta, er ikke alle katter grå". Alt som er "grenseoverskridende" er ikke forurensende.

Lappland kraftverk som et norsk-svensk grenseoverskridende vannkraftprosjekt er ikke "grå" og norsk utbygging gir ikke miljøforurensning i Sverige - snarere tvert om.

Det gir store mengder ren energi. Dessuten har planene vært kjent av svenske myndigheter gjennom flere år og trenger ingen forurensningsvarsel.

Dersom KU § 34 ikke får negative konsekvenser for Lappland kraftverk siden det ikke er forurensende, hvorfor kan man så ikke bare bruke den? Dette handler om seriøsitet, forutsigbarhet for andre parter - i dette tilfelle Sverige - som man skal samarbeide med. Man må bruke gyldige konvensjoner inngått av begge parter og ikke en forskrift etter "forgodtbefinnende" - en forskrift som omhandler et annet tema - nemlig forurensning.

Espoo-konvensjonen fra feb. 1991 dreiet seg (primært) om atomkraftverk med «signifikant fare for skadelig miljøpåvirkning over landegrensene». Av de opprinnelige 45 deltakerlandene ble land som alt hadde atomkraftverk og land som planla å bygge slike listet opp. Noen slike land var tidligere østblokk land. Som bakteppe lå Tsjernobylulykken i 1986 – altså 5 år tidligere. Det er laget en liste over hvilke virksomhetsområder som kan komme inn under konvensjonen. Som eksempel kan nevnes:

- Instillasjoner for omdanning av gass eller væske av 500 tonn eller mer av kull eller skiferolje pr. dag.
- Instillasjoner av for asbestprodukter med årlig produksjon på mer enn 20.000 tonn ferdig produkt.
- Atomkraftverk.

Espoo-konvensjon har definitivt ingen supplerings av «en gammel» norsk-svensk vassdragskonvensjon av 29. mai 1929. Vassdragskonvensjonen kan kun sies opp av en eller begge parter og ikke av Espoo-konvensjon, NVE eller statsråden alene.

Ved å avvike fra vedtatte lover beveger man seg derimot bokstavelig talt grenseoverskridende. Det er viktig med lovverk som er forutsigbart og etterleves og som ikke neglisjeres fordi det «er gammelt» - Dette er viktig i Lappland kraftverk saken og i alle andre saker. KU § 34 er som tidligere nevnt ikke anvendbar i denne saken fordi den jo handler om «signifikant» mulighet for miljøforurensning.

Dersom KU § 34 hadde kunnet komme til anvendelse, ville dette vært en helt ny (en egen) forskrift å forholde seg til og ikke supplerende/ending av konvensjonen av 1929. I så fall ville konvensjonen hatt forrang framfor forskriften som KU § 34 gjør.

NVE «manipulerer» også Espoo-konvensjonen av 1991 både ved å supplere den med vannkraft som ikke et område nevnt i traktaten og ved at utbygging av Lappland kraftverk på norsk side definitivt ikke kan gi «signifikant» naturødeleggelse eller klimautslipp over landegrensene.

Tidligere olje og energiminister Tina Bru har beskrevet Lappland kraftverk som et spennende prosjekt:» Dette er jeg enig med henne i. Det er innovativt – benytter seg av svenske vannressurser og norske fallmuligheter.

På den måten lages et konsept som gir store positive ringvirkninger i begge land – noe som ikke kunne vært realisert uten nettopp et samarbeid.

Ved siden av å være et kraftverk med ren energi på 2,1 TWh gir kraftverket vekstmuligheter for regionen i begge land, mulighet for industri, hindring av avfolkning / fraflytting, noe som også militærpolitisk vil være viktig, mulighet for utbygging av småkraftverk m.m. (når man får overføringskabel på 420 KV vil dette siste være mulig). Det er minimalt med naturinngrep. I Norge legges strømkabel i samme tunnel som vanntilførsel fra Sverige og i Sverige legges strømkabelen i bakken, slik at store kraftmaster unngås.

Hva så med Sverige?

Omkring 1 mai i 2022 var en delegasjon fra Norge og Sverige samlet sammen med begge lands kronprinspar. Konklusjonen ble at de skulle samarbeide om å fremme løsninger med mest mulig ren energi.

Omkring 1. september 2022 sa Sveriges daværende statsminister, sosialdemokraten Magdalena Andersson i en samtale med statsminister Støre at hun ønsket seg flere kraftkabler mellom de to land.

Statsminister Støre drar til klimatoppmøtet i Sharm el Sheikh i Egypt høsten 2022 med budskapet om at Norge skal redusere utslipp med ikke 50, men 55 % innen 2030.

Alle disse tre sistnevnte tiltakende vil være i tråd med realiseringen av Lappland kraftverk.

Norge, Sverige og hele Europa trenger mer og ren energi. Jeg er ikke kjent med noe annet prosjekt som kan gi så mye ren energi så raskt med så lite naturinngrep. Grunnet de små naturinngrepene vil byggeperioden til første turbin kan være driftsklar ta ca 1,5 (halvannet) år med en årsproduksjon på omkring 1,1 -1,2 TWh årlig.

Så lenge Lappland kraftverk ikke er realisert "mister" man årlig en produksjon av ren energi på 2,1 TWh. Denne må erstattes med forurensende energi. Slik sett fremmer man indirekte forurensning.

Anførsler av sjefsredaktør i Avisa Nordland – «Apropos» 14.01.2023

Sjefsredaktøren skriver deriblant, sitat:

«REGJERINGEN FORSØKER å gjøre noe. De snakker i alle fall om at de skal forsøke å gjøre noe.»

«Flere mener strømprisene er viktige årsak til regjeringspartienes elendighet på meningsmålingene.»

Sjefsredaktøren anfører videre, sitat:

- ✓ «Kraftoverskuddet bygde land og landsdelen».
- ✓ «Stabil forsyning til gunstige priser har reist industri, arbeidsplasser og samfunn. I Glomfjord, Straumen i Sørfold og Mo i Rana. Og i mange andre steder.»
- ✓ «Kraftoverskuddet vi har tatt for gitt i generasjoner i nord er i ferd med å spises opp av økte behov.»
- ✓ «Vi har ingen planer om utbygging av mer vannkraft.»
- ✓ «Atomkraft er totalt uaktuelt.»
- ✓ «**DA STÅR** vi der. Kraftløse og motløse.»
- ✓ «Så hva gjør vi nå?»

Søkers anførsler/sammenfatning:

- ✓ Sjefsredaktøren har flere fortreffelige anførsler under sin «Apropos» - «Drømmen om strømmen».
- ✓ Vi beklager at vi ikke er i media, med orientering om samenes store vannkraft utbyggings planer – fortrinnsvis i områdene mellom Saltdal og Narvik. Vi - samene - er ikke med i offentlig «fellesskap og samhold» og da blir det fort også «hat og hets».
- ✓ I dette området ligger det grunnlag til store vannkraft utbyggings prosjekter, basert på svensk vannfallsenergi.
- ✓ Svenske «nationalälvarna»/svensk vannfallsenergi har sitt utspring/opphav dels langt inn i Norge i de aktuelle områdene. og er undergitt samenes «rådighet» over vannet.
- ✓ Norges- vassdrags og energidirektorat (NVE) og Olje- og energidepartementet (OED) - norske sentrale myndigheter - må akseptere at det er bare samer som har svensk og internasjonal «rettslig grunnlag» til å regulere aktuell svensk vannfallsenergi til vannkraft (kraftändamål).
- ✓ NVE og OED må sende «Melding Lappland kraftverk» av 20.08.2017 på høring i Norge, i samsvar med gjeldende lovgivning og sentrale svenske myndigheters anmodning.
- ✓ **Samene har konkrete planer om betydelig utbygging av mer vannkraft i Nord – fra og med kommunene Saltdal og Narvik.**
- ✓ **Lappland kraftverk med sine 2,1 TWh er bare: «Början till början».**
- ✓ **Så – det vi kan og bør gjøre nå:**
 - **Er å presse «Regjeringen Støre» til å akseptere «Samisk vannkraft utbygging», slik det her og i flere andre brev/prosjektbeskrivelser er anført.**
 - **Hjelp oss - basert på «fellesskap og samhold» mellom «nordmenn og samer».**
 - **«DA STÅR vi ikke der. Kraftløse og motløse.»**

Anførsler i Avisa Nordland – «Nyheter» 17.01.2023

Statnetts dialogmøte i Bodø torsdag 12. januar 2022.

«Statnett etterlyser ny kraftproduksjon, som kan mates inn i nettet i Nordland».

«Enorm etterspørsel etter ny kraft: Tror kraftprisene i nord øker uten mer og ny kraft.»

«Konkurransen om krafta spisser seg i Nordland, der industrien har meldt behov for flere ganger mer strøm enn det som leveres i dag.»

Nordland har en positiv effektbalanse – effektoverskudd på 6-7 TWh. Samtidig har Statnett registrert kjente planer om nytt forbruk på mer enn 5.000 MW, tilsvarende en firedobling av dagens forbruk.

Det planlegges en ny 420 kV transmisjonslinje over Saltfjellet – mellom nord og sør innen 2040.

Søkers anførsler/sammenfatning:

- ✓ «Samisk vannkraftutbygging» (Lappland kraftverk prosjektet) kan lede til utbygging av mer vannkraft i Nord og ved en utvidelse av ny vannkraft-utbygging basert på samenes «rådighet» over vatnet i Ballangen/Narvik region kan dette gi ny kraftproduksjon på over 6-7 TWh.
- ✓ I tillegg leder «Samisk vannkraftutbygging» til ny 420 kV produksjonsradial (kraftlinje) fra Fauske til Jokkmokk i Nord-Sverige og utvidelse av transmisjonslinje mellom Ofoten og Porjus/Jokkmokk.
- ✓ **Utbygging av mer vannkraft som kan mates inn i nettet i Nordland - kan løses om samene (svenske og norske Lule/Pite Lappland samene) får delta i «fellesskapet», med sin særlige «rådighet» og rettigheter over vannet i de aktuelle områdene.**

Anførsler i Avis Nordland – «Apropos» 17.01.2023

Avisa Nordland - journalist - tirsdag 17. januar 2022 skriver, sitat:

«Hvem er du, Jonas?».

«Selv har jeg alltid hatt en viss sans for Jonas Gahr Støre. Han er åpenbart intelligent og rasjonell, kvaliteter vi trenger i en tid med en stadig mer følelsesstyrt populisme.»

Via Aftenposten er det stilt spørsmål til Støre: **«Hvorfor har vi rekordhøye strømpriser»**. Støre svarer ikke på spørsmålet på «hvorfor norske strømpriser er så høye, og deretter bekrefter at de som styrer har mistet kontakten med folket.»

«Gahr Støre gir ingen indikasjoner på at han og regjeringen vil evne å ta kontroll med strømmarkedet. Tvert om.»

Søkers svarer - anførsler/sammenfatning:

- ✓ **Årsaken til at vi har «rekordhøye strømpriser» og påkommende energikrise i Nord er at, regjeringen ikke har sendt «Melding Lappland kraftverk» 20.08.2017 på høring i Norge** - har ikke evnet «å ta kontroll med strømmarkedet».
- ✓ **Hvis regjeringen hadde sendt «Melding Lappland kraftverk» 20.08.2017 på høring i Norge**, har vi alle evnet «å ta kontroll med strømmarkedet» - **forebygget energikrisen og ikke hatt rekordhøye strømpriser.**
- ✓ **Dette er til ettertanke hvor galt det kan bære i vei – å ikke velge «fellesskap og samhold» mellom nordmenn og samer.**

Anførsler i Avis Nordland – «Nyheter» 27.01.2023

Avisa Nordland - journalist - fredag 27. januar 2023 skriver, sitat:

«Uten vekst dør du» Har fått nei til strøm for nytt prosjekt i Salten

Nordlaks og Inge Berg har fått nei til fire nye prosjekt. Det er ikke strøm nok i Vesterålen, Lofoten og på Hamarøy.

«Inge Berg mener løsningen må være å bygge ut mer kraft og nettkapasitet.»

Inge Berg Nordlaks:

✓ «**Nå må man ta et oppgjør med showstoppere som hindrer elementær utvikling.**»

«Den planlagte utbygginga av smoltanlegget i Mørsvikbotn på Sørfold har også fått nei til økt kapasitet.». Se nyheten i sin helhet.

Anførsler i Avisa Nordland – «Meninger» 27.01.2023

Wilhelm Morgenstierne skriver i AN 27. januar 2023.01.27

«URFOLKSRETT ER IKKE VALGFRITT»

«Regjeringen gir blaffen i urfolks/samenes rettigheter»

«Staten har i denne saken også en lovbrøyer som bryter loven i en sak de har egen vinning lik andre vinningslovbrøyer.» «Jeg trodde det kun var diktatur regjerende myndigheter oppførte seg slik.»

«Hvorfor griper ikke stortinget øyeblikkelig inn og får regjeringen til å rette opp fadeseen ?». Se innlegget i sin helhet.

Et eget «urfolksdepartement»

Samene er et fredelig folkeslag – til tross av at den tredje statsmakt i Norge er satt «sjakk matt» i samiske saker (Fosen-dommen og Lappland kraftverk prosjektet og flere andre fagområder).

Vi samer har behov for et selvstendig/demokratisk forvaltningsorgan, et eget «urfolksdepartement» med; utøvende makt, same som statsråd, flere statssekretærer og politiske rådgivere - som dekker/ivaretar samenes interesser på et demokratisk grunnlag innen flere fagområder.

Departementets viktigste oppgaver blir blant annet forberedende arbeid for regjeringen, iverksette vedtak, klage- og kontrollfunksjoner innen flere samiske fagområder. Departementet demokratiske forvaltning tilpasses Sametinget.

- ✓ Da den norske stat ble grunnlagt på territoriet til nordmenn og samer var det et overordnet mål at «Alle skulle være med» (nordmenn og samer) på å «Skape og dele». Også samer som «engasjerer seg i næringsvirksomhet», herunder reindriftsnæringen «fortjener respekt».

Det rettslige grunnlaget med hensyn til «urfolksdepartement»

Det rettslige grunnlaget er fastsatt i FN-erklæringen, ILO-konvensjon, SP-konvensjon og deriblant under bestemmelsene i Grunnloven § 108 som lyder slik»:

«Det påligger statens myndigheter å legge forholdene til rette for at den samiske folkegruppe kan sikre og utvikle sitt språk, sin kultur og sitt samfunnsliv».

For øvrig kommer bestemmelsene av Norges Høyesteretts dom av 11. oktober 2021 (Fosen-dommen), og øvrig norsk og internasjonal lovgivning til anvendelse.

Kravet om etablering av et «urfolksdepartement» kan underbygges under henvisning til «Fosen-saken», behandling av Melding Lappland kraftverk», flere saker som er reist for domstolene, og andre saker der samene er «trumpfet» (tvunget) til taushet og eller bare har gitt opp i saker mot Staten.

Saker i departementene der samer er part blir fastsatt i disfavør for samene – departementene bryter forvaltningslovens bestemmelser og er partiske i saker der staten/nordmenn og samene er parter. Anførselen kan dokumenteres.

Anførselene under dette er selvfølgelig ikke uttømmende.

Fremtidig løsning for større – Nordkalottsamarbeid - vannkraftutbygging og mekanismer for kraftutveksling, for større industrietableringer og kraftforsyning i Nord-Norge.

Større vannkraftutbygging i Nord-Norge må baseres på - «samisk vannkraftutbygging» - samenes urfolksrettigheter, herunder samenes «rådighet» over vannet i de områder der virksomheten skal foretas.

Videre må større vannkraftutbygging følges opp med utvikling av kraftutveksling mellom Nord-Sverige og Nord-Norge, basert på langtids avtaler på bedriftsnivå mellom elkraft produsenter og bedriftsmarkedet. Dette må utvikles som konsern virksomhet under «samisk vannkraftutbygging», der konsernet har full rådighet over produksjonsenhetene for vannkraft og kraftutvekslingen mellom selskapene i konsern i Nord-Norge og Nord-Sverige.

Kraftutvekslingen mellom Nord-Norge og Nord-Sverige må utvikles, basert på konsern virksomhet undergitt samenes urfolksrettigheter, som kan utvikles ved «fellesskap og samhold» til å gi særlige fordeler for det aktuelle områdets (norske og svenske) nettselskaper/netteiere.

Konsernet kan i neste omgang utvikle en dertil egnet samfunnskontrakt mellom konsernet, områdets nettselskaper og forbruker (markedet), basert på konsernets vannkraft produksjon og kraftutveksling mellom landsdelene og det øvrige markedet som kan utveksle kraft.

Vi behøver ikke tildele billig strøm til utenlandske industriselskap

Støtte til bedriftene er i de fleste tilfeller en støtte til bedriftens eiere, som i stor utstrekning står fritt til å fastsette/disponere bedriftens brutto driftsresultat EBITDA, også etter særlige fordelaktige bestemmelser for bedriftseiere.

Vi behøver ikke tildele billig strøm til utenlandske (foruten om svenske) industriselskap i Norge og utenlandske pensjonsfond (organisert som norske selskap), for at disse selskapene skal få eksportere norsk/svensk kapital, kapitalressurser, vannkraft fra disse selskapene til utlandet.

«Samisk vannkraftutbygging» er fortreffelig – med hensyn til lokal næringsutvikling

Ved «samisk vannkraftutbygging» blir bedriftens resultat etter skatt, slik at denne balanserer med bedriftens avdrag, avsetning og egenkapital, investering og overskudd til utbytte. Selskapets driftsinntekter går i sin helhet til skatt, lokal næringsutvikling og forholdsvis liten andel til utbytte for lokale norske/svenske aksjonærer.

Det er bedre å la samene i samarbeid med stedlige aktører få forvalte vannkraftressursene til utvikling av det lokale næringslivet og nærliggende tettsteder, Slik den svenske loven så fortreffelig tilrettelegger for nettopp det formålet.

Nordkalottssamarbeid – Norge og Sverige - som en del av Europeisk kultursamarbeid

Nordkalottssamarbeid mellom i Norge og Sverige er et velkjent begrep, for balansert utvikling i Nordkalotten økonomisk, sosialt og miljømessig. Vi hadde - allerede i 60 tallet - en «Nordkalottens handels- og industrikontor», som arbeidet med løsninger på felles utfordringer og bidrog til å skape et sterkere samarbeidsområde i landsdelene.

Vi aktuelle Lule/Pite lappmarken samer ønsker større fokus i Norge på den absolutt største satsningen for samarbeid mellom landsdelene, for utvikling av det lokale næringslivet og stedsutvikling. Samarbeidet er basert på samenes «rådighet» over vannfallsenergien, fra de aktuelle svenske «nationalälverna i grenseområdene, for utbygging av betydelig (innen EU) vannkraft i Nord-Norge.

Potensialet for utvikling av Lappland/Sameland til et kraftsenter (også innen EU) er meget stort og der kraftpotensialet fra vann utløses ved politisk behandling av planlagt vannkraft utbygging.

Dette må imidlertid baseres på «samisk vannkraftutbygging» i samsvar med bestemmelsene i FN-konvensjon, den internasjonale konvensjon SP-artikkel 27, Grunnloven § 108, «Konvensjon mellom Norge og Sverige om visse spørsmål vedrørende vassdragsretten» 11. mai 1929, den svenske «Högsta Domstolens dom – T 853-18 – av 23. januar 2020 og Norges Høyesteretts dom – HR-2021-1975-S – (Fosen-dommen) av 11 oktober 2021.

Vi skal være svært glade – takke Sverige for god og målrettet Nordkalott-samarbeid - for at disse vannkraftressursene kan utbygges, forvaltes og eies bare av aktuelle samer med «rådighet» over vassdragene. Da vet vi at hele verdien av vannressursene (arvesølvet) stopper i landsdelene/landene og ikke går til å styrke og opprettholde utenlandske pensjonistfonder, store utenlandske industriselskaper og noen av verdens største kapitalfond.

Bodø som påkommende Europeisk kulturhovedstad – med helt spesiell samisk samarbeid over landegrensen, basert på «fellesskap og samhold» mellom svensker, samer og nordmenn - kan bevare og styrke nordområdene slik at Nordkalotten kan ta posisjon som region for Nordens grønne omstilling.

Kanskje det kan snakkes mer om Bodø som Europeisk kulturhovedstad om vi kunne dele de samme visjonene og ambisjonene for Nordkalottssamarbeid mellom Norge og Sverige. Dette vil trolig kunne begeistre hele EUs ministerråd, med det helt spesielt store samiske elkraft samarbeid over landegrensen, som kan bidra til langsiktig «vinn-vinn» utvikling for regionen, landsdelene, EU-landene og i samsvar med EU-kommisjonens strategier og prioriteringer.

Vi behøver langt mer kunnskap om og aksept for samens helt spesielle stilling i dette landet som er grunnlagt på territoriet til nordmenn og samer, det samiske og norske perspektivet, folkeretten og menneskerettighetene generelt.

La oss også heie på Fosen, Duokta, alle de andre reinbeite distriktene i Norge, samebyene Sverige, og samiske folkegrupper i forening, med deres «særlige samiske rettigheter». Det er kanskje - til slutt - det som redder oss alle i nordområdene, med hensyn til samfunnslivet kulturelt, økonomisk, sosialt og miljømessig.

Tenk på saken – «men då måste vi tänka efter».

Statsministerens nyttårstale

Statsministeren maner til «fellesskap og samhold» og vi maner statsministeren til å skape «fellesskap og samhold» mellom nordmenn og samer i Norge.

Jfr. Fosen-saken Norges Høyesteretts dom av 11. oktober 2021 i Storheia, (Sak nr. 20-143893SIV-HRET) - og «samisk vannkraftutbygging» / samenes «Melding Lappland kraftverk» 20.08.2017, som viser manglende «fellesskap og samhold»

Høyesterett skriver i sin domsavsigelse, sitat:

«Konsesjonsvedtaket krenker også reineiernes rettigheter etter rasediskrimineringskonvensjon artikkel 5 bokstav d romertall v.» «Hvis reindriftssamenes beiterett likevel behandles på samme måte som andres rettigheter i eiendom, foreligger det reelt sett ikke en likebehandling, men en diskriminering.» «Grunnloven § 108, som blant annet pålegger myndighetene å legge forholdene til rette for den samiske folkegruppen kan sikre og utvikle sin kultur, støtter en slik forståelse.».

Statsministeren sier i sin nyttårstale at vi kan velge «fellesskap og samhold» og stå samlet mot hat og hets. Vi skulle ønske at dette skulle gjelde også for; statsministerens samepolitikk, regjeringens respekt for Høyesterett og ikke bryte menneskerettighetene, norsk og internasjonal lovgivning.

Vi vil hevde slik; Skal vi komme oss gjennom vanskelige tider, med påkommende energikrise i Nord-Norge må nordmenn og samer ta vare på hverandre og bruke samenes vannkraftressurser for «fellesskap og samhold».

Statsministeren sier videre, sitat: Norge var tidlig ute med en strømstøtteordning. Dette vil vi fortsette med i 2023. Men den varige løsningen for energikrisen det er at vi produserer mye mer fornybar kraft fra vann, vind og sol.

Statsministeren bes velge «fellesskap og samhold» også med samer.

Vi aktuelle samer ber statsministeren om å velge «fellesskap og samhold» også med landets samer, da den norske stat er grunnlagt på territoriet til både nordmenn og samer og med hensyn til samenes urfolksrettigheter.

Med hensyn til en varig løsning av energikrisen og produksjon av mer fornybar kraft fra vann i det aktuelle området, må det tas hensyn til samenes «rådighet» over vannet i de aktuelle områder der virksomheten skal drives.

Vi ber statsministeren om å ta saken opp med Olje- og energidepartementet og Næringsdepartementet, med sikte på å få sendt «Melding Lappland kraftverk» 20.08.2017 - «Samisk vannkraftutbygging» - på høring i Norge i samsvar med bestemmelsene i:

- ✓ «Konvensjon mellom Norge og Sverige om visse spørsmål vedrørende vassdragsretten» 11 mai 1929. Ikrafttredelse: 1029-09-01.
- ✓ «Vassdragslov i h.t. konvensjon Norge/Sverige». Ikrafttredelse: 1932-01-05.
- ✓ EU- og EØS-retten,
- ✓ EØS-avtalens bestemmelser.

Kjære statsminister – Jonas Gahr Støre

La samene med sin «rådighet» over vannet i de aktuelle områdene, få delta i produksjon av mer fornybar kraft fra vann, som en fremtidig «strømsstøtteordning» basert på «fellesskap og samhold» mellom nordmenn og samer.

Vi kan velge «fellesskap og samhold» og stå samlet mot hat og hets.

Se «Melding Lappland kraftverk» 20.08.2017 - «Samisk vannkraft-utbygging», som er basert på samenes urfolksrettigheter og samtidig er et betydelig bidrag til det grønne skiftet.

Vennligst la samene bli en del av «fellesskapet», med sin særlige «rådighet» og rettigheter over vannet i de aktuelle områdene.

La samene få delta også i; verdiskaping, løsning av energikrisen, utvikling av det lokale næringslivet / samfunnet / kulturen, i den stat Kongen sa, «er grunnlagt på territoriet til to folk - nordmenn og samer».

1.0 Statlige, offentlige og politiske bestemmelser

- ✓ **«Den norske stat er grunnlagt på territoriet til to folk – nordmenn og samer»,** sa Kong Harald V under sametingsåpningen i 1997.
- ✓ **Lappland kraftverk prosjektet etableres på territoriet til ett folk,** lulesamer under den «svenske stat» og lulesamer under den «norske stat».
- ✓ **Samene har rett til å forvalte sine egne rettigheter,** urfolks rettigheter, sivile og politiske rettigheter, for å sikre og utvikle sitt språk, sin kultur og sitt samfunnsliv.

2.0 Det rettslige grunnlaget for etablering av Lappland kraftverk

Søker - aktuelle samer - har lovhjemlet rettighet til å foreta «vattenreglering eller vattenöverledning till kraftändamål» i de aktuelle svenske nationalälvarna i Nord-Sverige og Nord-Norge – for bygging av Lappland kraftverk, med kraftstasjon i Sulitjelma i Norge.

- ✓ **Det rettslige grunnlaget for etablering av Lappland kraftverk og lignende grenseoverskridende prosjekter - tilfaller samer,** med
 - «rådighet» over vannet innom det aktuelle området.
 - «rettighet» til å regulere vann fra aktuelle svenske «nationalälvarna».
- ✓ **Lappland kraftverk prosjektet gjelder etablering av samisk grenseoverskridende miljø- og naturvennlig vannkraftutbygging for; underhåll (försörjning)/livsopphold for den aktuelle lokale befolkningen,** utvikling av det lokale næringslivet, kulturen og eksisterende tettsteder i Lappland/Sameland.
- ✓ **«Samisk vannkraftutbygging»,** aktuell «rådighet» over vannet og «rettighet» til å regulere vannet, tilfaller/tilhører samer som har eiet, brukt, befolket, ervervet territoriet på urminnens hävd, eller på annen måte.
- ✓ **Foretagendet är enligt** (i samsvar med) «Svensk-norska vattenrättskonventionen» av 11 maj 1929, svensk lovgivning, EU- og EØS-retten, EØS-avtalens bestemmelser og norsk «Vassdragslov i h.t. konvensjon Norge/Sverige».

2.1 Svensk rettslige grunnlaget – for regulering av vassdrag (vatten) i Sverige

- ✓ **Det rettslige grunnlaget** - for søker - til å foreta regulering av vassdrag til kraftformål fra de aktuelle svenske «nationalälvarna» i Nord-Sverige er basert på påfølgende

svensk lovgivning:

- «Lag (1989:812) - 2. kap. § 1.»
- «Miljöbalk (1989:808) – 4. kap. § 1.
- «Lag (1971:437) § 1.
- Se også Sveriges «Högsta domstolens dom» av 23 januari 2020.

- ✓ **Det rettslige grunnlaget til å använda mark och vatten tillkommer den samiska befolkningen och grundas på urminnens hävd.»**

«Den som er av samisk härkomst (same) får enligt bestämmelserna i denna lag använda mark och vatten till underhåll för sig och sina renar.

For å få prosjektere, bygge og drive Lappland kraftverk og lignende grenseoverskridende prosjekter må prosjekteier/ eier av kraftverket ha:

- **«Rådighet»** over vannet innom det området der virksomheten skal drives.

Svensk «Lag (1989:812)» 2. kap. § 1 fastsetter, sitat:

«För att få bedriva vattenverksamhet skall verksamhetsutövaren ha rådighet över vattnet inom det område där verksamheten skall bedrivas.

- **«Rettighet»** (som er basert på anført «rådighet») til å regulere vann fra aktuelle svenske «nationalälvarna», til elkraft formål som er et ledd i utvikling av det lokale næringslivet.

Svensk Lag («Miljöbalk (1989:808) – 4. kap. § 1 fastsetter:

«De områden som anges i 2-8 §§ är med hänsyn till de natur- och kulturvärden som fins i områdena, i sin helhet av riksintresse. Exploateringsföretag och andra ingrep i miljön får komma till stand endast om

1. det inte möter något hinder enligt 2-8 §§ och
2. det kan ske på ett sett som inte påtagligt skadar områdenas natur- och kulturvärden.»

”Bestämmelserna i första stycket 2 och i 2-6 §§ utgör inte hinder för utvecklingen av befintliga tätorter eller av det lokala näringslivet ..».

«Utveckling av det lokala näringslivet» kan utføres bare av den som har **«rådighet över vattnet inom det område där verksamheten skall bedrivas.** Denne «rådighet» *tillkommer den samiskabefolkningen och grundas på urminnens hävd.»* Se «Lag (1989:812)» 2. kap. § 1.

- **Svensk Lag (1971:437)** «Rådighet över vattnet m.m.» fastsetter deriblant under 1 § fastsetter, sitat:
«Den som er av samisk härkomst (same) får enligt bestämmelserna i denna lag använda mark och vatten till underhåll för sig och sina renar.

Rätten enligt första stycken (renskötselrätten) tillkommer den samiska befolkningen och grundas på urminnens hävd.»

2.2 Svensk rettslige grunnlaget - for regulering av svenske vassdrag fra Sverige til Norge (til kraftstasjon i Sulitjelma)

- ✓ **Det rettslige grunnlaget** - for søker - til å foreta regulering av svensk vann/vatten til kraftformål fra de aktuelle svenske «nationalälvarna» i Sverige til Norge (til kraftstasjon i Sulitjelma), er basert på påfølgende:

Internasjonale bestemmelser,

- «Konvention mellan Sverige och Norge angående vissa frågor rörande vattenrätten» av 11 maj 1929.
Ikrafttredelse: 1029-09-01.

Svenske bestemmelser,

- Kortversjon - svensk: «Svensk-norska vattenrättskonventionen» av 11 maj 1929.
- **Företagandet är enligt** «svensk-norska vattenrättskonventionen» av 11 maj 1929, svensk lovgivning, EU- og EØS-retten og EØS-avtalens bestemmelser.

2.3 Norsk rettslige grunnlaget - for innføring av svenske vannkraft ressurser fra svenske vassdrag (vann/vannfall som hører hjemme i Sverige) inn til Norge (til kraftstasjon i Sulitjelma)

- ✓ **Det rettslige grunnlaget** til å foreta innføring av svensk vann til kraftformål fra de aktuelle svenske «nationalälvarna» i Sverige og inn til Norge (til kraftstasjon i Sulitjelma), er basert på påfølgende

Internasjonale bestemmelser,

- «Konvensjon mellom Norge og Sverige om visse spørsmål vedrørende vassdragsretten» 11 mai 1929.
Ikrafttredelse: 1029-09-01.

Norske bestemmelser,

- «Vassdragslov i h.t. konvensjon Norge/ Sverige». Ikrafttredelse: 1932-01-05.
- **Foretagendet er i samsvar med** «Konvensjon mellom Norge og Sverige om visse spørsmål vedrørende vassdragsretten» 11 mai 1929, «Vassdragslov i h.t. konvensjon Norge/ Sverige» av 05. januar 1932, norsk lovgivning, EU- og EØS-retten og EØS-avtalens bestemmelser.

2.4 EU-og EØS-rettslige grunnlaget – for overføring av svenske vannressurser, vannfall, kapital, varer og tjenester fra Sverige til Norge.

- ✓ **Det rettslige grunnlaget** - for søker/medsøker - til å foreta regulering av svensk vann/vannfall og overføring av den kapital dette representerer fra Sverige til Norge, er basert på påfølgende
EU-og EØS-rettens bestemmelser,
 - EU- og EØS-retten,
 - EØS-avtalens bestemmelser.
Bestemmelser som gir rett til fri flyt av varer, tjenester, personer og kapital innen EØS-området.
- ✓ **Fri overføring av kapital,** herunder fri anvendelse av de aktuelle (utenlandske) svenske lulesamenes vannressurser, vannfall, kapitalressurser/ kapital til Norge.
- ✓ **Fri etablering og frie kapitalbevegelser** med aktuelle svenske vannkraftressurser (kapitalressurser), herunder de aktuelle svenske lulesamers rettigheter.

2.5 Rettslige skranker

De gjeldende begrensningene i retten til å eie og utnytte stor vannkraft er i praksis historisk begrunnet, som for eksempel i den svenske lovgivningen som fastsetter:

- ✓ ***För att få bedriva vattenverksamhet skall verksamhetsutövaren ha råddighet över vattnet inom det område där verksamheten skall bedrivas.***
- ✓ **«Utveckling av det lokala näringslivet»** kan utføres bare av den som har **«råddighet»** över vattnet inom det område där verksamheten skall bedrivas
- ✓ **«Den som er av samisk härkomst (same) får enligt bestämmelserna i denna lag använda mark och vatten till underhåll för sig och sina renar.»**
- ✓ Retten til å utnytte stor vannkraft *tillkommer den samiska befolkningen och grundas på «urminnens hävd.»*
- ✓ Kluge Advokatfirma – kronikk:
Selv om at EØS-statene i utgangspunktet står fritt til å bestemme hvorvidt eierskapet til naturressursene skal være underlagt offentlig eierskap eller ikke, vil enhver innføring av et nytt eierskapsregime vurderes som en restriksjon på utenlandsk etablering og kapital som vil måtte rettferdiggjøres.

Samisk vannkraftutbygging basert på vann fra de aktuelle svenske «nationalälvarna»

Retten till att använda mark och vatten tillkommer (tilhører) samer, den som er av samisk härkomst - till underhåll (försörjning), livets opphold, utvikling av det lokale næringslivet for den aktuelle samiske befolkningen.

Retten som anført fremkommer slik det her følger:

- ✓ ***För att få bedriva vattenverksamhet skall verksamhetsutövaren ha råddighet över vattnet inom det område där verksamheten skall bedrivas.*** Svensk Lag (1989:812) § 1.
- ✓ ***Råddighet över vattnet inom det område där verksamheten skall bedrivas,*** tilhører aktuelle Lule/Pite Lappmarken lulesamer som har eiet, brukt, befolket, ervervet territoriet på urminnens hävd eller på annen måte.
- ✓ ***Verksamhetsutövaren er LaponiaCenter AB,*** Jokkmokk eier av Lappland kraftverk prosjektet - aktuelle Lule/Pite Lappmarken samer i forening (organisert i et aksjeselskap) som har «*råddighet*» över vattnet inom det område där verksamheten skall bedrivas.
- ✓ ***Lappland kraftverk prosjektet er till underhåll (försörjning), livets opphold*** for den aktuelle samiske befolkningen, herunder et ledd i utvikling av det lokale næringslivet.

«Melding Lappland kraftverk» 20.08.2017 prosjektet i Sverige med kraftstasjon i Sulitjelma i Norge SKAL, behandles av norske myndigheter

- **Meldingen skal behandles:** Med hensyn til at Sverige - i samsvar med bestemmelsene i «Svensk-norska vattenrättskonventionen» av 11 maj 1929, art. 14 p1 og 15 - ved «Mark- och miljödomstolen finner för närvarande inget hinder mot att Laponia Center AB och MuskenSenter AS i Norge ansöker om att få uppföra det aktuella kraftverket.

Videre at den svenske regjeringen har behandlet saken positivt og anført deriblant, sitat: «*Regeringen förklarar att en prövning av ansökan om tillstånd till Lappland kraftverk ska göras i Sverige*».

Les mer om svensk saksbehandling av Lappland kraftverks *ansökningens* *upptagande til behandling* i Sverige.

- **Meldingen skal behandles:** Som norsk vannkraft prosjekt i Norge, basert på svensk regulering, av svenske vannressurser fra Sverige og dels fra norsk side av grensen til kraftstasjon i Sulitjelma, ved *verksamhetsutövaren* / prosjekteier Laponia Center AB.

Industrikonsesjonslovens bestemmelse med hensyn til «offentlig eierskap» til prosjektet, kommer ikke til anvendelse da det her gjelder svenske vannressurser.

- **Meldingen skal behandles:** I samsvar med bestemmelsene i:
 - ✓ «Konvensjon mellom Norge og Sverige om visse spørsmål vedrørende vassdragsretten» 11 mai 1929. Ikrafttredelse: 1029-09-01.
 - ✓ «Vassdragslov i h.t. konvensjon Norge/Sverige». Ikrafttredelse: 1932-01-05.
 - ✓ «Svensk-norska vattenrättskonventionen» av 11 maj 1929,
 - ✓ EU- og EØS-retten,
 - ✓ EØS-avtalens bestemmelser.

«Lappland-utbygging» gir glede og mulighet for samene – herunder for aktuelle lulesamer med sine særlige rettigheter til vannressursene i Lule/Pite Lappmarken – å delta i verdiskaping, «underhåll» (livets opphold), utvikling av det lokale næringslivet, samfunnet og kulturen.

For ytterligere orientering

For ytterligere orientering vises til prosjektbeskrivelser i vår hjemmeside www.muskensenter.no herunder til prosjektbeskrivelse «Samisk vannkraftutbygging» av 09.06.2022 under «Hjem» og påfølgende «Prosjektorientering».

Gjør Lappland/Sameland
til et kraftsenter

30.01.2023

MuskenSenter AS

Simon Andersen
Daglig leder

Maria Novik Andersen
Prosjektleder

Laponia Center AB

Simon Andersen
VD - ordförande

Asta Rimpi
Prosjekt utveckling

Prosjektmedarbeidere

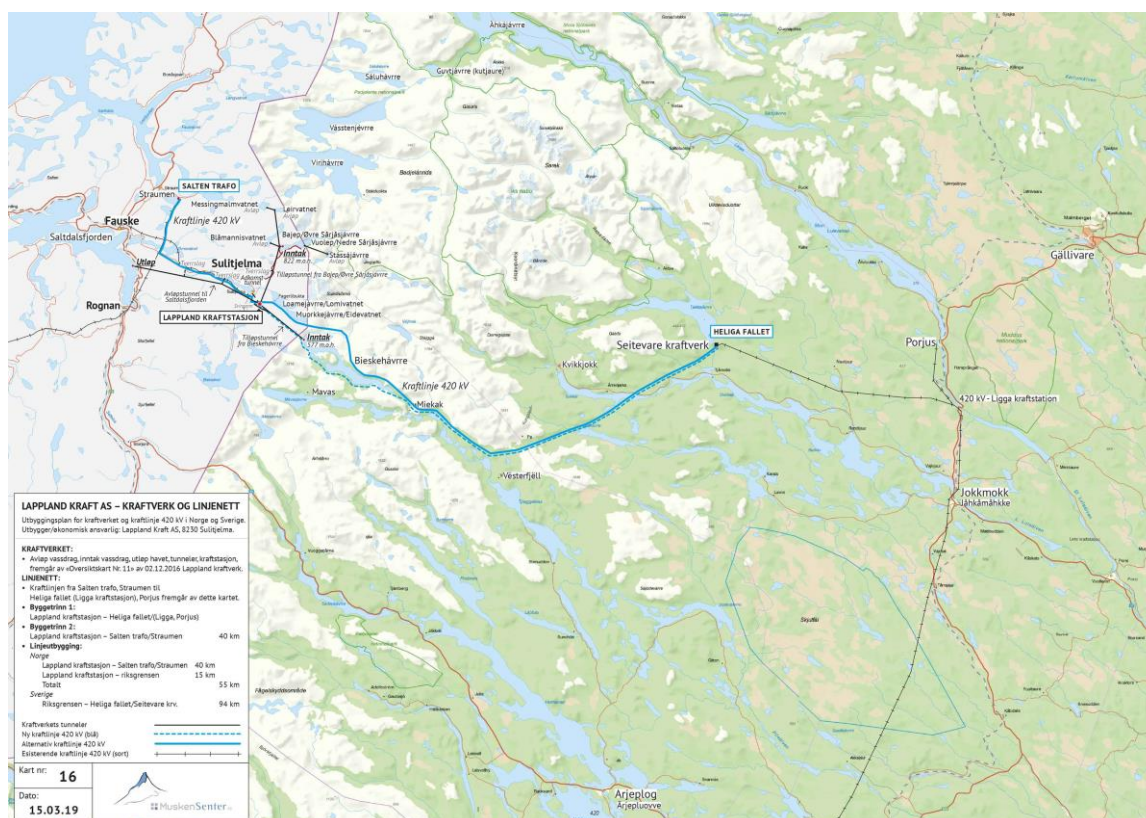
Henry Sletten
Styremedlem

Svein Glendrange
Aksjonær

Saksbehandler

Simon Andersen

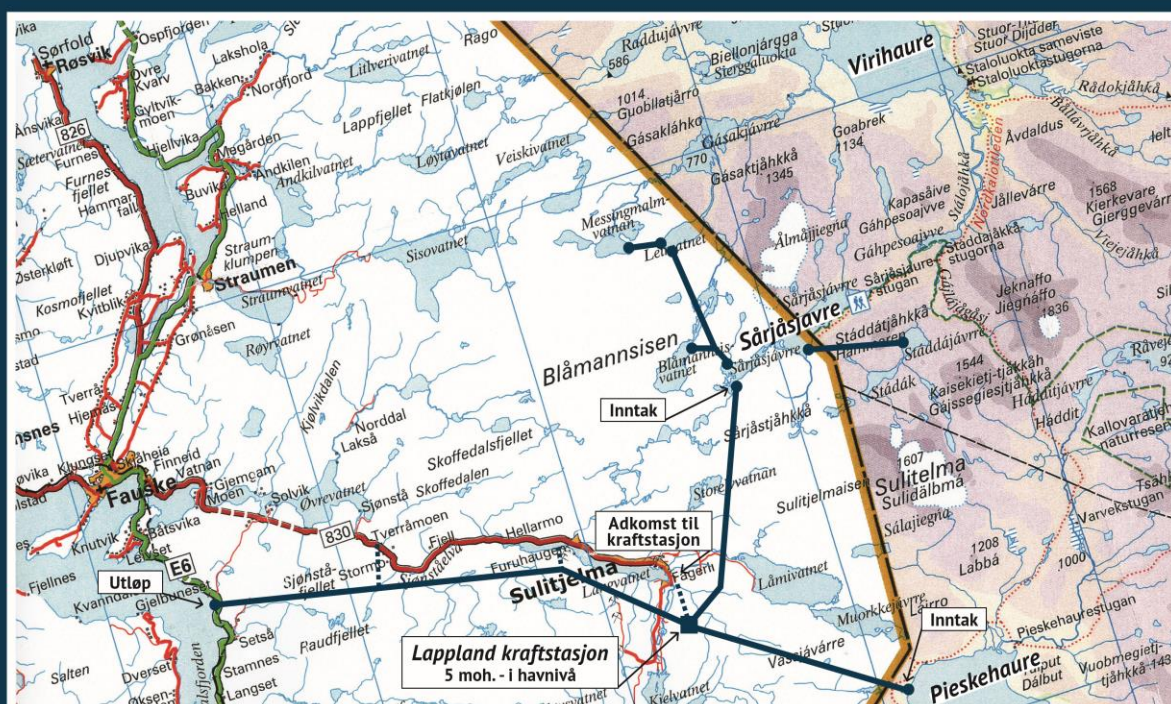
Nettilknytning av Lappland kraftverk

Laponia Center AB og MuskenSenter AS har fremlagt melding om planer for en ny 420 kV nettilknytning – alternativt jordkabel eller kraftledning – fra Lappland kraftstasjon til Seitevarre/Heliga fallet i Jøkkmøkk kommune, som første byggetrinn/fase 1 prosjekt.

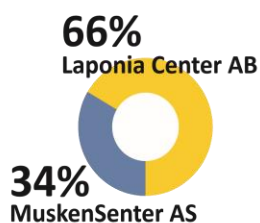
Sentralnettet i Salten regionen – Salten trafo – har ikke nettilknytnings kapasitet for planlagt kraftproduksjon fra Lappland kraftverk.

NORDLAND OG NORRLANDS INLAND I SAMARBEID

Bajep Sårjåsjavre (822 moh.) og Pieskehaure (577 moh.) reguleres til Lappland kraftstasjon (5 moh.) i Sulitjelma.

Eierskap:

Lappland kraftverk Sulitjelma i Fauske kommune

Etablering av samisk grenseoverskridende miljø- og naturvennlig vannkraftutbygging for å utvikle det lokale næringslivet, kulturen og eksisterende tettsteder i Nordland og Norrlands inland – basert på svensk vannkraftressurs, fallrettighet, interesse og norsk tiltaksområde, natur, miljø og samhold.

Beregnete nøkkeltall: Installert effekt: 611 MW Årsproduksjon: 2024 GWh Utbyggingskostnad: 5230 MNok
Finansiering: Utbyggingskostnad med 5230 MNok: 100 % belåning
Utbyggingskostnaden er godt innenfor 70 % av kraftverkets markedsverdi
Prosjektutviklingskostnad med 22 MNok: Egenkapital (søkes eksternt)

Laponia center AB
Gränsöverskridande samisk näringsutveckling

MuskenSenter AS

NORDLAND OCH NORRLANDS INLAND I SAMARBETE

LaponiaCenter AB og MuskenSenter AS inviterar til eit samarbeide om miljø- og naturvåklig kraftproduksjon for å utvikla eit framtidsinretta og rikt (samisk, svensk og norsk) nærings- og samfunnsliv i Nordland og Norrlands inland.

Planert verksamhet er teknisk/økonomisk vel realistisk gjennomførbart, er forenlig med gjeldende grunnlag, hørunder i overensstemmelse med bestemmelsene i miljøbalken og beslutet om nationalälvarna.

Jfr. Miljøbalk 4. kap. §§ 1 og 6.